

80. Bha. P. 2,3,2. 3, 5, 26. 6, 6, 42. 10, 61, 8. Planeten Vāṇis. Bha. 2, 21. लक्ष्यफलमूलानि MBh. 12, 2680. धौषधानि Kumāśa. 2, 48. मुषल Mān. P. 116, 24. कर्मन् *Kraft erfordernd* Kṇind. Up. 1, 3, 5. compar. वीर्यवत्तर *wirkamer* 1, 10. superl.: प्रजापतिर्देवानां वीर्यवत्तमः Cat. Bā. 13, 1, 2, 5. विद्या M. 2, 114. — b) *saamenreich* Kivāṇ. 1, 77 (zugleich in der Bed. a). — 2) m. N. pr. eines zu den Viçve Devāḥ gezählten Wesens MBh. 13, 4386. eines der Söhne des 10ten Manu Hariv. 474. Mān. P. 94, 15. — 3) f. वीर्यवती N. pr. einer der Mütter im Gefolge Skanda's MBh. 9, 2626. — Vgl. वीर्यावत्.

वीर्यवाहिन adj. *Samen führend* Çāṇḍ. Sām. 1, 5, 24.

वीर्यवृद्धिकर् adj. *Samen fördernd*; n. ein *Aphrodisiaum* Rāṇ. im ÇKDā.

1. वीर्यश्रुत्क n. *Männlichkeit oder Heldenmuth als Kaufpreis* (einer Gattin) Raem. 11, 47.

2. वीर्यश्रुत्क adj. (f. स्त्री) *durch Männlichkeit oder Heldenmuth erkaufte oder zu erkaufen*: eine Gattin MBh. 1, 3829. 5, 5955. 5967. 6006. R. 1, 66, 15. 17. 67, 23. 25. 68, 6. — Vgl. वीर्यपणा.

वीर्यसहवत् (von वीर्य + सह) adj. *Männlichkeit und Muth besitzend* MBh. 3, 2678.

वीर्यसक्त m. N. pr. eines Sohnes des Fürsten Saudāsa R. 7, 65, 10.

वीर्यसेन m. N. pr. eines Mannes Vie de Hiouen-thsang 113. — Vgl. वीरसेन.

वीर्यहारिन् adj. *die Manneskraft raubend*; m. N. eines bösen Geistes Mān. P. 51, 97.

वीर्यावत् adj. = वीर्यवत् 1) a) TS. 2, 4, 2, 1. 5, 2, 4, 3. TBa. 1, 7, 2, 2. 2, 8, 2, 7. 3, 1, 2, 4. Kīṭh. 27, 5.

वीकु s. वीडु.

वीवध und वीवधिक s. विवध und विवधिक.

वीसर्प s. u. विसर्प 2).

वुड्, partic. वुडित als Umschreibung von मय् *untergetaucht* Schol. zu Kīṭh. Çā. 20, 8, 16. — Vgl. वुड्, कुड् und कउन Schol. zu Kīṭh. Çā. 5, 5, 31. Weber, Hāla S. 259.

वुक्का (बुक्का) s. नील°, खेत°

वृक् s. वृत्.

वृक (von वृश्) Çānt. 2, 7 (वृक् Uṇādis. 3, 41). 1) m. a) *Wolf* AK. 2, 5, 7. H. 1291. Hāṇ. 2, 79. RV. 1, 42, 2. 103, 7. ते सेधति पथो वृकम् 11. 116, 14. 2, 29, 6. 6, 51, 14. 7, 38, 7. 68, 8. उरु न वृनुते वृकः 8, 34, 3. 35, 8. 9, 79, 8. 10, 39, 13. रभस 95, 14. AV. 7, 95, 2. 12, 1, 19. अघायु VS. 4, 34, 19. 10. 92. Cat. Bā. 5, 5, 4, 10. 11, 5, 4, 8. 12, 7, 4, 8. °लोमन् 5, 5, 4, 18. 12, 9, 2, 6. Kīṭh. Çā. 15, 9, 80. 19, 2, 23. Kṇind. Up. 6, 9, 8. अज्ञाविके तु संरुद्धे वृकैः, यो प्रसक्त वृको रुन्यात् M. 8, 235. यामुत्सृत्य वृको रुन्यात् 236. वृको (भवति) मृगम् (वृत्वा) 12, 67. वृकवञ्चावलुम्पत Spr. 2695. MBh. 1, 5568. अलुम्पनं कृत्वा 5586. 6, 4357. °पद 12, 4886. 12086. ज्ञामृत्यू कि भूतानां खादितारो वृकाविव Spr. (II) 2350. Suçā. 1, 202, 9. Vāṇis. Bha. S. 70, 22. 86, 27. 88, 2. Rāṇ-Tā. 2, 85, 4. 693. Bha. P. 1, 18, 8, 3, 10, 22. 4, 6, 21. 29, 53, 5, 8, 9, 15. 14, 3. Pāṇḍat. 19, 13. Am Ende eines comp. ein *Wolf* unter, — von gaṇa व्याघ्रादि zu P. 2, 1, 56. — b) *Hund* Nā. 5, 21. — c) *Schakal* Hā. 78. es könnte aber auch वृकधूर्त als ein Wort gefasst werden. — d) *Kröhe*

Viçva bei Uṇādis. 3, 41. beruht vielleicht nur auf einer Verwechselung von वृक mit कोक. — e) *Eule* (पेचक) Viçva a. a. O. — f) = स्तेन *Dieb* Nā. 3, 24. — g) ein *Kshatrija* Rāṇasa bei Bha. zu AK. nach ÇKDā. — h) *Pflanz* Nā. 6, 36. यव वृकेषामिना वर्षसा RV. 1, 117, 21. यव वृकेषा कर्षयः 2, 22, 6. — i) = वज्र Nā. 2, 30. — k) *der Mond*, nach einer Deutung RV. 1, 103, 18. Nā. 5, 30. 21. — l) *die Sonne*, nach einer Deutung des Mythos von der aus einem Wolfsrachen befreiten Wachtel, Nā. 5, 21. — m) *eine best. Pflanze*, = वृक Çāṇḍ. im ÇKDā. — n) *ein best. Rüdcherwerk*, = सरलद्रव und अनेकधूप Rāṇasa bei Bha. zu AK. nach ÇKDā.; vgl. वृकधूप. — o) N. pr. α) pl. eines Volkes MBh. 6, 2106. Mān. P. 57, 38. VP. 193, N. 123. pl. zu वार्कण्य P. 5, 3, 115; vgl. 2, 4, 62. — β) sg. ein Fürst MBh. 1, 6990. 13, 5665. ein Sohn Ruruka's (Bharuka's Bha. P.) Hariv. 760. VP. 373. Bha. P. 9, 8, 2. Prthu's 4, 22, 54. 24, 2. Çūra's 9, 24, 28. Vatsaka's 42. Kṛṣṇa's 10, 61, 16. 90, 33. VP. 591. ein Asura Bha. P. 7, 2, 18. 10, 88, 13. fgg. Verz. d. Oxf. H. 78, b, 48. — 2) f. स्त्री a) *eine best. Pflanze*, = अम्बुष्ठा RATNAM. im ÇKDā. — 3) f. वृकी a) *Wölfin* RV. 1, 116, 16. 117, 17. fgg. 183, 4. 6, 51, 6. 10, 127, 6. वृकीवर्णामासाय मृत्युरादाय गच्छति MBh. 12, 6585 (9946. 12068). Spr. 4553. अवेर्वृकीव स्तुषायाः श्वभ्रूमांसानि खादति KATHA. 29, 68. — b) ein *Schakal-Weibchen* Nā. 5, 21. — c) *Clypea hermannifolia* W. et A. Rāṇ. im ÇKDā. — Vgl. अ्वृक, दस्यव°, साला° (शाला°).

वृककर्मन् m. N. pr. eines Asura Verz. d. Oxf. H. 19, b, 31.

वृकखण्ड m. N. pr. eines Mannes; vgl. वार्कखण्ड.

वृकर्त N. pr. einer Oertlichkeit; davon adj. °गतीय P. 4, 2, 137. Schol. वृकपारु m. N. pr. eines Mannes gaṇa रेवत्यादि zu P. 4, 1, 146. — Vgl. वार्कपारिक.

वृकजम्भ m. N. pr. eines Mannes; vgl. वार्कजम्भ.

वृकतात् (von वृक) f. *Mord- oder Raubanschlag*: यो नो वृकतात्ति मत्तौ निपुर्द्धे RV. 2, 34, 9.

वृकति (von वृक) P. 5, 4, 41 (= वृक) 1) f. concret *Mörder, Räuber* RV. 4, 41, 4. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Gīmta Hariv. 1992. Vṛkati und Vṛti als N. pr. zweier Söhne des Kṛṣṇa Hariv. Langel. II, 158 fehlerhaft für वृकनिर्वृति.

वृकतेजस् m. N. pr. eines Sohnes des Çliṣṭi Hariv. 68. VP. 98.

वृकदंश m. *Hund* H. 1280 schlechte v. l. für मृगदंश.

वृकदीप्ति m. N. pr. eines Sohnes des Kṛṣṇa Hariv. 9189.

वृकदेव 1) m. N. pr. eines Sohnes des Vasudeva Hariv. 1956. — 2) f. f. N. pr. einer Tochter Devaka's und Gattin Vasudeva's Hariv. 1949. 1957. 2027. वृकदेवा VP. 436.

वृकदहस् adj. nach Śā. so v. a. संवृतदह. वृकदहसो असुरस्य वीरान् RV. 2, 30, 4. man könnte वृकधर्म् vermuthen.

वृकधूप m. 1) *Weihrauch* AK. 2, 6, 2, 29. H. 648. an. 4, 211. Mā. p. 30. — 2) *Terpentin* AK. 2, 6, 2, 30. H. an. Mā.

वृकधूर्त m. *Schakal* 78 (es können auch zwei Namen des Schakals sein).

वृकनिर्वृति m. N. pr. eines Sohnes des Kṛṣṇa Hariv. 9188.

वृकबन्धु m. N. pr. eines Mannes gaṇa रेवत्यादि zu P. 4, 1, 146. — Vgl. वार्कबन्धविक.